

Har verden råd til at finansiere globale mål for bæredygtig udvikling?

Rapport fra FN's Ekspertkomité om Bæredygtig Finansiering

I 2012 nedsatte FN's Generalforsamling the Intergovernmental Committee of Experts on Sustainable Financing, ICESDF. Målet for komiteen var at fremme mobiliseringen af verdens økonomiske ressourcer og deres effektive anvendelse for at opnå de globale mål for bæredygtig udvikling i verden.

ICESDF består af 30 eksperter udpeget af FN's regionale grupper med en ligelig geografisk sammensætning. Udvalget har været styret af to formænd og har afholdt 5 sessioner. Udvalget sluttede sit arbejde den 4.-8. august 2014 med en slutrapport på 48 sider. ICESDF's arbejde foregår formelt uafhængigt af processen med at fastsætte de nye bæredygtigheds mål, som skal besluttes på FN's Generalforsamling i september 2015 (Post 2015-processen). Arbejdet med at finde finansiering er dog med til at inspirere diskussionerne om målene.

ICESDF's rapport giver en dybtgående analyse af, hvad der skal til for at skabe en bæredygtig verden. Her er en ganske kort gennemgang af rapporten:

Verdens økonomiske ressourcer

Der er nok offentlig og privat opsparing globalt til at finansiere en mere ligelig fordeling af verdens goder. Det var ICESDF's konklusion, efter komiteen havde kortlagt, hvilke økonomiske ressourcer verden råder over i dag. Det vil dog være nødvendigt at ændre den måde, markeds kræfterne fungerer på i dag, hvor investeringer primært baseres på et ønske om at skabe hurtig profit. ICESDF mener derfor, at det vil være nødvendigt at finde en politisk ramme til at omdirigere profit-

investeringer og opmuntre regeringerne til at mobilisere offentlige midler. Der skal være et bedre match i investeringerne, så investeringer med et kortsigtet profitønske ikke investeres i langsigtede bæredygtighedsprojekter.

Den globale formue - både offentlig og privat - er på ca. USD 218 billioner med en årlig global opsparring på ca. USD 22 billioner, ifølge ICESDF's skøn. Selv en mindre forandring i anvendelsen af disse penge vil kunne gøre en stor forskel.

Den globale investering i produktion i perioden 1985-2011 faldt fra 43 % til 23 %, mens investeringer i finanser og ejendomme steg fra 28 % til 50 %. Udvalget mener, at det er nødvendigt at ændre dette mønster.

ICESDF nævner også, at migranters overførsel af penge til hjemlandet i 2012 steg til USD 401 milliarder – en stigning på 5,3 % i forhold til 2011. Dog vurderer ICESDF, at gebyret på 9 % for overførsel af penge til hjemlandet er for højt, og foreslår det nedsat.

Hvor mange penge er der brug for?

ICESDF ser udryddelse af ekstrem fattigdom som et ufravigeligt krav for at skabe bæredygtig udvikling. Udvalget skønner, at dette globalt vil årligt koste 66 milliarder USD, og hertil kommer store investeringer til at afhjælpe sult og til sundheds- og uddannelsesbehov. Og årlige investeringer på USD 5-7 billioner til forbedring af infrastruktur. Det omfatter vand, landbrug, telekommunikation, energi, transport, bygninger, industri og skovbrug. Derudover har små og mellemstore virksomheder i udviklingslandene et behov for kredit på USD 2,5 billioner. Globalt er behovet på USD 3,5 billioner.

Tilpasning til klimaforandringer og sikring af bæredygtig udvikling kræver yderligere adskillige milliarder USD. ICESDF lægger vægt på, at det vil være meget dyrere ikke at gøre noget ved dette straks, især når det gælder reduktion af udledning af drivhusgasser.

Hvor skal pengene komme fra?

Kun fem af de 29 OECD-lande indfrier deres løfter om at give 0,7 % af deres BNP til ulandene. I gennemsnit giver OECD-landene kun 0,3 %. Landene har lovet at give 0,15-0,20 % af deres BNP til de mindst udviklede lande, men her er gennemsnittet på 0,09 %. ICESDF vurderer, at det ville gøre en væsentlig forskel, hvis landene overholdt deres løfter.

Det vurderes, at samarbejdet for inddrivelse af skatter og afgifter fra private og virksomheder skal styrkes. Der skal gøres en indsats for at undgå enhver form for skatteunddragelse og skattely. Landene må blive enige om ansvarlige regler og hjælpe hinanden med at bekæmpe dette, og ICESDF giver forskellige forslag til, hvad der kan gøres.

Det er desuden vigtigt at styrke den globale indsats imod hvidvaskning af penge, korrupsion, bestikkelse og kriminelle pengestrømme, ligesom blandt andet krig og vold og undertrykkelse samt natur- og klimakatastrofer også hindrer en bæredygtig udvikling.

Mange lande i verden er dybt forgældede, og FN-systemet har stiftet flere programmer til at hjælpe. En mulighed kunne også være at gøre kreditorerne ansvarlige for en bedre risikovurdering inden udlån af penge og at reducere uansvarlige lån til højrisiko-lande.

ICESDF oplyser, at mere end halvdelen af voksne lønmodtagere, især i udviklingslandene, ikke har en bankkonto, ligesom mange små og mellemstore virksomheder mangler adgang til bankservice/kredit. Ved at sørge for bankadgang til denne gruppe kunne der blandt andet spares penge, fordi det vil give adgang til elektroniske udbetalinger, og skatteinddrivelse vil kunne fremmes.

Endvidere foreslås eksportstøtte til landbruget samt handelsrestriktioner revideret eller afskaffet, især for at gøre det lettere for udviklingslandene at afsætte deres varer på det globale marked.

ICESDF's strategiske tilgang

ICESDF redegør for, at det er nødvendigt at blande de fire grundlæggende finansieringsmuligheder til at skabe bæredygtig udvikling – nemlig 1) nationale offentlige og 2) nationale private midler samt 3) internationale offentlige og 4) internationale private midler. Slutrapporten giver mange idéer til, hvordan dette kan ske, konkret og praktisk, med en længere beskrivelse af hver af de fire muligheder.

I dette lille resumé af rapporten er det ikke muligt meningsfuldt at gå ind på de mange konkrete idéer, men her er i stedet en kort oversigt over ICESDF's bagvedliggende strategi. ICESDF understreger, at beslutninger om finansiering i alle tilfælde påvirkes af de nationale politiske rammer og den måde, den internationale økonomi opererer, hvorfor der må ses på udbuddet af passende og effektive finansinstitutioner samt udformningen og udviklingen af instrumenter til at lette og afhjælpe forhindringer for investeringer i bæredygtig udvikling.

ICESDF har lagt disse punkter til grund for deres strategi:

1. Sikre landenes ejerskab og styring i gennemførelsen af nationale bæredygtighedsstrategier, suppleret med støttende, internationale rammer.
2. Vedtage effektiv regeringspolitik som udgangspunkt for en økonomisk bæredygtighedsstrategi.
3. Gøre brug af alle slags finansieringsmuligheder på en holistisk måde.
4. Tilpasse finansieringsmulighederne til egnede behov og anvendelse.
5. Maksimere udbyttet af internationale offentlige midler til finansiering.
6. Prioritere kriterier for bæredygtig udvikling i den nationale finansieringsstrategi
7. Udnytte det samlede billede af den bæredygtige udviklings økonomiske, miljømæssige og sociale dimensioner.
8. Have en multi-stakeholder (*offentlige og private interessegrupper*), menneskevenlig og inkluderende tilgang til at opnå konkrete resultater på stedet.
9. Sikre gennemsigtighed og ansvarlighed i finansieringen – nationalt, regionalt og internationalt.

Hvordan kommer verden videre?

Efter den globale, økonomiske krise i 2007-2008 har der været stort globalt fokus på at regulere den finansielle sektors sårbarhed. Det er nødvendigt at stabilisere verdensøkonomien og sørge for passende adgang til finansiering, især for udviklingslandene.

Det er nødvendigt at få et bedre system til at overvåge finansstrømmene til bæredygtige projekter. Der skal være gennemskelig og separat afrapportering for finansiering af udvikling og klimatiltag samt bedre statistikker.

Derudover er det nødvendigt med et større samarbejde mellem alle aktører, der arbejder for bæredygtig udvikling. Globalt partnerskab på alle niveauer med fokus på resultater, som virkelig fremmer bæredygtig udvikling.

ICESDF forventer, at deres rapport vil stimulere diskussioner blandt alle involverede og inspirere nye ideer og innovative løsninger. Mange af konklusionerne kræver udveksling af ideer og erfaring mellem landene og et større internationalt samarbejde. ICESDF regner med, at dette vil ske i Addis Ababa, Etiopien, på den vigtige

3. Internationale Konference om Finansiering af Udvikling – 13.-16. juli 2015

<http://www.un.org/esa/ffd/ffd3/conference.html>

ICESDF gør igen og igen opmærksom på, at hvert lands ejerskab og egen status skal respekteres. Og på, at det vil kræve en stor indsats at få alle lande og finansielle aktører til at samarbejde om en bæredygtig udvikling.

Find flere informationer

Her er et link til ICESDF's slutrapport (på engelsk):

sustainabledevelopment.un.org/content/documents/4588FINAL%20REPORT%20ICESDF.pdf

En kortere introduktion til rapporten i form af PowerPoint kan ses her (på engelsk), fra UNCTAD (*United Nations Conference on Trade and Development*):

[investmentpolicyhub.unctad.org/Upload/Documents/Presentation%20-%20Shari%20Spiegel Deputy%20Director UNDESA.pdf](http://investmentpolicyhub.unctad.org/Upload/Documents/Presentation%20-%20Shari%20Spiegel%20Deputy%20Director%20UNDESA.pdf)

Du kan også finde links til mere information om Post 2015-processen på FN-forbundets hjemmeside: www.fnforbundet.dk/2015-maalene

*FN-forbundets Post 2015-gruppe
Marts 2015*